

procesije z zastavami in verskimi znaki. Verskim mladinskim organizacijam je prepovedano nošenje uniform in nastopanje z društvenimi znaki. Če pa imajo kakšno zgolj bogoslužno prireditev med štirimi stenami hiše božje, napravijo plačane čete narodnega socializma obhode okoli cerkve z vreščanjem, tuljenjem, bobnanjem in muziciranjem. Kdor se ne ravna po odločbah nacionalističnih vsemogočnejev, ga poleg denarne globe čaka koncentracijsko taborišče. Z nasilstvom bi radi katoličane odtrgali od njihove vere ter jih prepeljali v poganski tabor. Katoličani pa se svoje vere še tesneje oklepajo. Paderbornski nadškof Klein je nedavno rekel: »Odkrito in iskreno izjavljam, da ni bilo v naši nadškofiji nikdar toliko navdušenih dokazov in spoznavanj za vero ko v preteklem letu.« Trierski škof dr. Bornewasser je izpovedal: »13 let sem škof v Trieru, pa vsa ta leta nisem našel med katoličani toliko verske prepričanosti in jakosti, kolikor jih sedaj opazujem v vsakem mestu in v vsaki vasi svoje škofije.« Münsterski škof grof Galen piše v svojem škofijskem listu: »Zadnji čas se je izvršil nov razcvet Marijinih družb v Nemčiji. Staroslavne družbe so se spomnile vzvišenih namenov svojih ustanoviteljev in idealov Marijinih družb. V mnogih župnijah so vznikle nove družbe moških, ki se dobro zavedajo, kolikega pomena je češčenje Matere božje vprav za moške.«

Nemški katoličani so si torej v svesti, kakšen zaklad je za nje katoliška vera, zato si ga ne dajo iztrgati, marveč se ga še tesneje oklepajo. Da jim ga ne bi ugrabili sovražniki, ga skrbno zaklepajo v svoje — srce. Ker je versko udejstvovanje v javnosti onemogočeno, so prenesli težišče verskega dela na znotraj, v svoje duše. Iz njih pa se vera iztrgati ne da. Nekaj sličnega je tudi bilo opažati med slovenskim ljudstvom, ko so absolutistične vlade dr. Srskiča in Uzunoviča, kojih predstav-

niki v Sloveniji so bili JNSSarski polglavarji dr. Kramer, Pucelj, dr. Marušič, tlačile in teptale svobodo in pravo katoliške cerkve in katoličanov. Ko je vera morala v javnosti molčati, je tem glasnejše govorila v srcih katoličanov, katera so se obnavljala v Kristusovi resnici in milosti. Veličastni evharistični kongres v Ljubljani je dokazal, kako globoko je ta obnova zajela srca in kako široke kroge med ljudstvom je zavzela. Verska obnova je, to spričuje zgodovina in izkustvo, veri najboljša obramba. Na tej osnovi se mora vršiti v bodoče vse naše delo v javnosti, osobito na področju prosvete.

*

Prosvetni tabor pri St. Petru niže Maribora v nedeljo dne 1. septembra. Spored: v nedeljo po rani službi božji je v samostanski šoli občni zbor prosvetnega društva »Skala«. Ob pol 10. uri zahvalna služba božja s pridigo v cerkvi Matere božje na Gori. Popoldne ob dveh v župni cerkvi večernice in po večernicah tabor na prostem pred cerkvijo. Na taboru nastopita dva govornika ter zastopniki naše mladine. Sodeluje znana šentpeterska godba, društveni tamburaški zbor ter cerkveni pevski zbor. Na predvečer bodo pa po šentpeterskih hribih in gričkih goreli kresovi ter oznanjali slovesnost prihodnjega dne.

Fantovski tabor v Brežicah. Evharistično gibanje, katerega nositeljica je mladina, valovi mogočno po slovenski domovini. Številni fantovski tabori in veličastna udeležba na njih priča, da je ta pokret mogočen in da bo obrodil tudi zaželjene sadove. **Mladina iz Posavja** v tem pokretu noče zaostati. Zato se bo v nedeljo, 1. septembra zbrala iz vseh župnij obširne videmske dekanije na svojem fantovskem taboru v Brežicah! Bo to mogočna manifestacija ljubezni, vere in zvestobe velikim idejam, ki so globoko zakoreninjene v srcih mladega rodu. Ob 9 bo zbiranje udeležencev na koldvoru, odkoder bo odhod z godbo na čelu v župno cerkev. Tam bo sv. maša in pridiga, ki jo bo opravil odposlanec Prevzvišenega. Med mašo bo ljudsko petje pesmi, ki so se peale na evharističnem kongresu v Ljubljani. Po maši

pa bo slavnostno zborovanje, na katerem bosta govorila dva govornika iz Maribora. Fantje iz vsega Posavja, ta dan vsi v Brežicah!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Vsem in vsakomu bratsko vabilo! Pridite si ogledat v nedeljo, 1. septembra vsi, stari in mladi, ki še čutite pošteno in krščansko, tukajšnjega spokornika »Slehnika«, ki se bo proizvajal po večernicah z ljudskimi petimi litanijami in petim angelskim češčenjem, na prostem pred cerkvijo. Večernice se bodo opravile ta dan ob sedmih zvečer. Ker priredi »Slehnika« župnija Sv. Marjeta ob Pesnici le za dober zgled in pobožen nauk mladini, je vstopnina prosta.

Pišce. Naše prosvetno društvo je oživljeno. Nekaterim pa ni bilo prav, da smo se Bogu zahvalili z zahvalno pesmijo za vrnitev društva. Hm! Še Bog ne more vsem ustreči. Kmalu bomo sedaj uredili tudi knjižnico, ki so nam jo ob »preseljevanju narodov« vso zmesali. In zopet bo lepa knjiga na razpolago našim članom. — Za 1. september pa vabimo vse moše in fante na fantovski tabor v Brežice ob 9.30 dopoldne. Vsi iz fare se ga moramo udeležiti, da bomo pokazali, da nas je še zelo veliko vnetih za dobre in lepe stvari, ne samo za nož in kol.

Slovenska Bistrica. Pomlad se je razlila v nedeljo, 11. avgusta čez Slovensko Bistrico in objela hriček Sv. Jožefa, ki se je odel v svečano obleko, da dostojno sprejme cvet slovenjebistriške dekanije in Dravskega polja. Kresovi so zagoreli v noč in slovesna pesem zvonov je oznanjala praznik fantov, ki so se zbrali k proslavi evharističnega Kralja. Neopazen bo ostal vtis zgodnjega jutra, ko so se stotine in stotine fantov vsipale v mesto in ga prepijavljale. Pesem je donela iz vseh smeri. 1500 fantov se je uvrstilo v štiristope ter v veličasten sprevod, na čelu pa godba in številni fantovski prapori KA. Pokanje topičev je pozdravljalo fantovsko armado, ki je med prepevanjem litanij Matere božje do zadnjega kotička napolnila veliko cerkev sv. Jožefa. Najprvo je stolni kanonik dr. Ivan Žagar blagoslovil novi prapor FKA iz Slovenske Bistrice ter imel takoj nato pridigo in sv. mašo, med katero so peli moški pevski zbori iz vse dekanije pesmi, ki so se peale na evharističnem kongresu v Ljubljani. Po maši se je vsa

obiskuje slepec, tihotapljo dijamente, tihotapljenja pa le niso mogli preprečiti. Lepega dne pa so slepca preiskali in našli, da je imel v vsaki prazni očesni jamicí za črni mi očali po en velik dijamant.

Odvišni bolnik.

Na poskusni postaji bolnišnice v mestu Helena v severnoameriški državi Montana je uspelo pred nedavnim orjaški optici gorili, da je ušla skozi okno. Kljub temu, da so begunca koj začeli zasledovati, ga niso mogli v noči prijeti. Drugo jutro po pobegu, ko je prinesel strežnik bolnikom zajutrek na posteljo, je opazil, da je bila ena postelja več

Vendar kje so bili psi? Ves prestrašen jih je začel klicati. Majhni beli grički, raztreseni tukaj in tamkaj, so oživeli, se dvigali, se otepali, so razpadli in prikazali so se psi. Sneg jim je bil odeja.

Proti zatonu dneva, ko sta se podala zopet na poč, sta zagledala z griča daleč pred seboj dolgo, nizko, valovito in temno črto. Uganila sta, da morata biti pred gozdom majhnih dreves; slobodno sta upala, da se bosta preskrbela s kurivom, poiskala pravo smer in se odpočila.

»Imava še štiri prepečence in dovolj čaja za dve porciji,« je razlagal Lavison. »Po mojih računih sva oddaljena od Velikega suženjskega jezera 200 milj. Kje neki tičijo volkovi?«

V tem trenutku je prinesel večerni veter skozi gozd na dolgo zategnjeno — strahotno tulenje. Teleta so menčala nemirno sem ter tja, psi so dvignili gobec in vlekli zrak skozi nosnice, Amerikanec se je naslonil ob drevo in zaklical: »Ho! Ho!«

Zopet je prekinil mrzlo tišino oni divji krik, ostro stokanje, iz katerega je odmeval glad severne pokrajine.

»V teku ene minute bova videla krdelo volkov,« se je glasilo svarilo Amerikanca.

Koj za tem je bilo čuti za pobočjem hitro cepetanje, ki se je bližalo. Med kletvico je skočil Lavison pokoncu in zagrabil puško. Bele lise so huškale mimo dreves. Nejasne postave so se bližale in letale sem ter tja. Nemeč je mislil, da so te velike, suhe in snežnobeke živali pošastne prikazni iz tovarišev domišljije, ker so bile neme in tihi volkovi spadajo v svet — sanj.

»Sedaj pa imava pred seboj zelenkasto se svetlikajoče oči,« je kričal Lavison. »Pekel ni nič napram tem belim hudičem! Spravi teleta pod šotor in bodi pripravljen, da spustiš pse, ker se morava bojevati!«

Dvignil je puško in pričel streljati na belega sovražnika. Strelom je sledil ropot prekopicovanja. V splošni zmedbi se ni dalo ugotoviti, ali gre za premetavanje smrtno zadetih zverin ali za žive, ki se tepejo za ustreljene tovariše.

Po zgledu Lavisona je pričel tudi Franc s strelji na drugem koncu šotora. Tudi tej salvi je sledilo premetavanje.

tisočpetstoglavna množica strnila pred cerkvijo v mogočen zbor. Domači g. župnik Ivan Šolinc je z navdušenim pozdravom otvoril slavnostno zborovanje, katerega je vodil dekan Ozimič iz Laporja. V imenu dekaniješkega vodstva FKA je pozdravil zborovanje Ivan Jerovšek. Takoj nato je govoril bogoslovni profesor dr. Jože Jeraj o sveti Evharistiji kot viru pravega veselja. Akademik Ciril Žebot je govoril o fantovski KA in o potrebi prosvetnega dela. Mirko Geratič je pozdravil zborovanje v imenu Slomšekovega okrožja ter podčrtal potrebo poglobitve verskega duha v oživilni katoliški prosveti. V imenu posameznih župnij je pozdravilo zborovanje še osem fantov. Iz vseh govorov je izzvenela misel: Poglobljeno evharistično življenje je edini izhod iz duhovne krize v lepše dneve na vseh poljih. Dal Bog temu lepemu dnevu svoj blagoslov!

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Starodavna romarska cerkev Sv. Treh kraljev je postala v nedeljo, 4. avgusta pozorišče, pri kateri so se odigrali dogodki iz dobe, ko so gorele grmade po slovenski zemlji in oznanjale vest: Turek je v deželi! Benediška župnija je s sodelovanjem vseh faranov vprizorila igro »Miklova Zala«, katero je nalášč za zunanjo in farno prireditel priredil bogoslovec Petančič. Cel teden prej so bile na delu pridne roke, da so postavile tribuno in pa pripravile vse potrebno za uprizoritev zgodovinske igre. Ves dan je bil posvečen domovinski misli, vsi govori v cerkvi in izven cerkve so izzveneli v smislu domovinske ljubezni. Menda še nikdar ni bilo pri Sv. Treh kraljih toliko ljudi kakor tokrat. Iz vseh Slovenskih goric, da celo iz Maribora in mariborske okolice smo videli ljudi. Bilo je neke vrste narodno romanje. O igri naj rečemo samo to, da so se vsi sodelujoči, okrog 130 jih je bilo, prav dobro vživeli v svoje vloge. Podali so resnično igro ter živo predočili težke čase, ki so jih preživljali naši predniki ob turških navalih. Marsikomu se je v strahu stisnilo srce, ko so privihrali pravcati divji Turki na iskrih konjih ter se utaborili v strah in trepet kristjanov, prav tako pretresljiv je bil trenotek, ko mora iti uboga krščanska raja v turško sužnost. — Igra je v čast fari, igralcem in režiserju. — Vendar pa bi eno pripomnil za v bodoče. Za

tako množico ljudstva — bilo jih je najmanj 2000 — je treba zadostno število rediteljev, najmanj 50. Tudi pri gradnji tribune je treba gledati na to, da je ta zgrajena v obliki stopnišča, da se tako omogoči pogled na pozorišče tudi onim, ki so zadaj. Take igre so težko vprizorljive in tudi ne dosegajo pravega učinka prav zato, ker občinstvo, ki nima dovolj ugodnega prostora, ne more vsega videti pa tudi ne slišati, zato pa sili tembolj v ospredje in s tem dela zmedo.

Gornja Radgona. Kat. prosvetno društvo je zopet pričelo z delom. Redni občni zbor bo ob koncu septembra, tako, da bomo zimsko sezono pričeli z novimi močmi in silami. Ze danes opozarjamo, da se bo v soboto, 7., in v nedeljo, 8. septembra predvajal v dvorani Posojilnice film o evharističnem kongresu v Ljubljani. Ne pozabite si ga ogledati!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naše bralno društvo se že pridno pripravlja na novo igro. V nedeljo dne 25. avgusta priredi zelo lepo igro v 4 dejanjih »Vzor zvestobe«, ki je polna globoke in ganljive vsebine. Začetek ob treh popoldne. Predstava se vrši v naši Slomškovi dvorani.

35letnica prosvetnega dela v Ljutomeru. — Dne 8. septembra ne bomo v Ljutomeru praznovali samo 10letnice Katoliškega doma, ampak tudi 35letnico prosvetnega dela v Ljutomeru sploh. Pred sedanjim Prosvetnim društvom je namreč v Ljutomeru obstajalo in delovalo »Bralno društvo za ljutomersko okolico«, katero je bilo ustanovljeno že 22. jan. 1899. Ustanovitelj društva je bil takratni kaplan g. Brglez. Društvo je imelo svoje prostore pri g. Vaupotiču v Ljutomeru. V začetku je imelo 165 članov. Takoj si je osnovalo lastno knjižnico. Društvo se je v poznejših letih moralo večkrat seliti: od Vaupotiča v meznarijo, iz meznarije v kaplanijo, iz kaplanije v dvorano g. Kukovca pri glavnem kolodvoru, dokler ni bil leta 1925 postavljen in blagoslovljen novi Katoliški dom, v katerem je našlo prenovljeno Prosvetno društvo svoje stalno zatočišče. Društvo je skozi vsa leta imelo svoje prireditve v igrah in drugim nastopi, pri katerih je večkrat sodelovalo »Slovensko pevsko društvo«, pod vodstvom g. Zacherla. Duhovni vodje društva so bili največkrat ljutomerski kapla-

ni. Za časa kaplanovanja g. kaplana Škamleca in g. prof. dr. Kocipra v Ljutomeru je društvo posebno živahno delovalo. Dolgo časa je vodil društvo g. Ignac Lipovec s Podgradja. Vmes so bila leta, ko je društvo tudi spalo, pa je prišel spet podvig prosvetnega dela od kake prosvetne osebe. V dobi orlovskega razmaha je vse posle Prosvetnega društva prevzel orlovski odsek, po letu 1930 pa zopet Prosvetno društvo. 8. september bo torej za Ljutomer res prosvetni praznik, jubilej 35letnega prosvetnega dela. Priđružite se nam in pridite tega dne v obilnem številu v Ljutomer.

10letnica Katoliškega doma. Fantje in dekleta, da ne boste pozabili na 8. september. Vsi iz domače fare moramo tega dne biti zbrani okrog Katoliškega doma. Naš novi prapor je naročen. Tako bo lep, da boste ponosni nanjega. Ob pol 9. uri bo zbirališče pri Katoliškem domu. Z godbo odkorakamo v štiristopih k pozni sv. maši. V cerkvi bo pridiga in blagoslov novega prapora. Bomo že še izdali, kdo nas vse obišče tega dne. Dekleta narodne noše (dečve) si pripravite, in rdeče nageljne za sebe in za fante. Po maši bo slavnostno zborovanje na travniku za Katoliškim domom. Med drugimi govori tudi dr. Hohnjec, ki je govoril pri otvoritvi Kat. doma pred 10 leti. Nekaj častnih članov bomo ob tej priliki imenovali, one, ki so nam Katoliški dom postavili. To zborovanje naj bode pravi prosvetni tabor za ljutomersko okolico, ormoški okraj in Prekmurje. Sosedna društva iz imenovanih krajev, ali ste ukrenila vse potrebno po zadnji okrožnici, katero ste dobila od nas. Razmišljajte in nam poročajte, koliko vas pride. Vsi morate priti, fantje in dekleta, saj ste bili vsi tudi že pred 10 leti pri blagoslovi našega doma. Z nami boste veseli. To bo prva blagoslovitev novega prapora po oživiljenju naše ljudske prosvete. Ko bi Vi vedeli, kako bo drag in lep, bi nam tudi kak denarni prispevek poslali. Saj vemo, da boste po svojih močeh, kaj ne? Hvaležnost za hvaležnost! Tudi oni, ki ste zadnji čas dobili pismeno prošnjo s položnico Okrajne posojilnice v Ljutomeru, boste prispevali kak dar. Prosimo lepo! Čekovna številka 10746. Osmega septembra pa na svidenje v našem Ljutomeru pri blagoslovi našega prapora!

»Počakaj!« je svaril Amerikanec. »Štediva s strelivom!«

Psi so potresavali verige in so se postavili hrabro v bran volkom. Lovca sta nametala na ogenj klad in vej, da je vzplamenel in svetil daleč v notranjost gozda. Prav na skrajnem robu svetlobnega kroga so se premikale bele, nemirne ter sem in tja skakajoče postave.

Amerikanec je razlagal, da jih je bolj strah pred ognjem nego pred streli.

Uganil je pravilno. Dokler je gorel in prasketal ogenj, so se podili volkovi v ozadju. Lovca sta imela toliko časa, da sta lahko nabrala suhljadi. Proti polnoči pa, ko je zmanjkalo drv, so se zverj zopet ojunačile.

»Ali še imaš par patron odveč razen teh, ki tičijo v magacinu?« je vprašal Lavison.

»Da, za polno pest.«

»Sedaj pa urno na delo!«

S sigurnim pomerom je izpraznil Nemeč celi magacin nabojev v plazečo se množico. Zopet je sledil skoraj čisto tih boj.

Strašne zveri — krdelo nemih volkov! Za enkrat je bilo videti, da je napad odbit. Lovca sta

naložila na ogenj in sklenila, da se bosta ulegla, da se nekoliko odpočijeta, nikakor pa ne bosta zaspala. Kako dolgo sta ležala pod šotorom v družbi telet in skrbno pazeč na plazeče se korake, ni znal nobeden; morda je bilo par trenutkov pa tudi cele ure. Naenkrat sta slišala naglo napredujoče cepetanje, temu je sledilo besno lajanje in za tem strahovita zmeda najljutejšega klanja z zobmi.

»Ven!« je kriknil Amerikanec, »Lotili so se psov!«

Nemeč je porinil za strel pripravljeno puško naprej izpod šotora in se zravnal. Volk, velik liki puma, bel kakor sneg, se je pognal proti njemu. V trenutku, ko je oddal strel v prsa zveri, je zagledal hudobne zelene oči in je čutil volčjo sapo. Zver se je zgrudila k njegovim kolonom in se zvijala v zadnjem boju.

Amerikanec je pognal goreče drevo na sredino krdeča, z drugim je mahal sem ter tja in odganjal pošasti v notranjost goščave.

(Dalje sledi.)

zasedena nego zvečer. Odgrnil je odejo, katero si je bil potegnul bolnik preko glave, in pobelega opica se mu je prijazno nasmehnila, zagrabila je posodo za sladkor in jo začela prazniti. Zopetnemu zajetju se ubežnik ni niti najmanj ni zoperstavil.

Največje lokomotivo

posedajo Američani.

Ima 22 koles in tehta s tenderjem vred 1 milijon funtov (funt je pol kilograma). Lahko vleče za seboj vlak s težo 4000 ton.

Policijska statistika.

V Berlinu odpade 2,5 policista na 1000 prebivalcev, v Franciji 3,18 in v Angliji celo 5,05 policista na 1000 ljudi.